

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАВЧАЛЬНО-НАУКОВУ ЛАБОРАТОРІЮ
ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Київського
національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана
Протокол № __ від «__» _____ 2024 р.

Голова Вченої ради Київського
національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана

_____ Дмитро ЛУК'ЯНЕНКО

Введено в дію наказом ректора
Університету від __.__.2024 р. № ____

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ЛАБОРАТОРІЇ	4
3. ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ЛАБОРАТОРІЇ	7
4. СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЛАБОРАТОРІЇ	7
5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА ФІНАНСУВАННЯ ЛАБОРАТОРІЇ	13
6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ РОБОТИ В ЛАБОРАТОРІЇ	13
7. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ	14
8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	14

Укладачі:

Гапоненко Віра Анатоліївна, д.п.н., проф., завідувач кафедри політичних технологій

Кулик Віталій Олександрович, старший викладач кафедри політичних технологій

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Навчально-наукова лабораторія протидії дезінформації (далі – *Лабораторія*) Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана (далі - *Університет*) є структурним підрозділом Навчально-наукового інституту «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана» (далі – *Юридичний інститут*) при кафедрі політичних технологій і є базою для практичного навчання студентів очної (денної) форми навчання, а також проведення навчальної та виробничої практики студентів старших курсів.

1.2. Положення про Лабораторію (далі – *Положення*) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Статуту Університету, Стратегії розвитку КНЕУ на 2023-2025 рр. та Положення про організацію практики студентів Університету.

1.3. У своїй діяльності Лабораторія керується чинним законодавством України, Статутом Університету та цим Положенням.

2. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ЛАБОРАТОРІЇ

2.1. Метою Лабораторії є:

2.1.1. закріплення теоретичних знань, набуття практичних вмінь та здобуття професійних навичок студентами-практикантами;

2.1.2. участь у формуванні політико-правової свідомості й культури громадян;

2.1.3. оволодіння студентами-практикантами сучасними методами, формами аналізу інформації та організації роботи за майбутньою професією;

2.1.4. сприяння інформаційній безпеці та стійкості суспільства, створення професійної науково-експертної бази для боротьби з російською інформаційною агресією та протидією дезінформації;

2.1.5. розвиток аналітичних навичок, зокрема за допомогою спеціального програмного забезпечення;

2.1.6. підвищення якості освіти шляхом поширення академічної доброчесності та етики;

2.1.7. розширення співробітництва Університету з органами державної влади і місцевого самоврядування, медійними та громадськими організаціями, аналітичними центрами, іншими установами;

2.1.8. впровадження у навчальний процес елементів практичної підготовки студентів-практикантів у сфері інформаційно-аналітичних послуг;

2.1.9. розвиток навичок науково-дослідної роботи, аналізу та систематизації інформації для написання аналітичних і кваліфікаційних (дипломних) робіт.

2.2. Основні завдання Лабораторії:

2.2.1. надання студентам-практикантам можливості отримання нових знань та набуття практичних навичок діяльності за фахом;

2.2.2. створення умов для проходження студентами навчальної, виробничої, переддипломної (магістерської) дослідницької та інших видів практики в очному, дистанційному та змішаному режимі;

2.2.3. вивчення автоматизованих програм моніторингу та виявлення інформаційних загроз, дезінформації, фейків;

2.2.4. залучення студентів до здійснення інформаційного моніторингу медіа з метою виявлення фейкової інформації, порушень інформаційного права або етики, будь-яких проявів дискримінації або агресивної риторики;

2.2.5. збору емпіричних даних для виконання наукових, грантових, госпрозрахункових досліджень, замовлень стейкхолдерів, участі у проєктах та конкурсах з перспективою подальшого працевлаштування та можливістю перезарахування навчальних кредитів окремих дисциплін;

2.2.6. розробка методик аналізу дезінформації та інформаційних впливів ворога, аналіз мети, завдань та можливих наслідків від ворожого інформаційного впливу;

2.2.7. формування пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання заходів з протидії поширенню російської пропаганди та дезінформації з метою мінімізації інформаційних впливів на суспільство;

2.2.8. проведення заходів з громадянської освіти населення та підвищення політико-правової культури громадян;

2.2.9. забезпечення можливості спілкування студентів під час навчального процесу з фахівцями-практиками, представниками державних органів та органів місцевого самоврядування, медіа і громадських організацій з питань їх діяльності.

2.3. Відповідно до мети та завдань Лабораторії, для її повного та ефективного функціонування керівництво Лабораторії та Університету організовує й забезпечує:

2.3.1. проведення теоретичних та практичних занять за результатами діяльності Лабораторії;

2.3.2. проведення освітніх, роз'яснювальних та інших навчально-практичних заходів;

2.3.3. проведення роботи з документами, медіа контентом і базами даних;

2.3.4. підготовку і поширення публікацій для населення з актуальних суспільно-політичних питань;

2.3.5. налагодження співпраці з представниками органів державної влади і місцевого самоврядування, медійними і громадськими організаціями, з іншими установами та організаціями за погодженням із директором Юридичного інституту та ректором Університету або особою уповноваженою на виконання його функцій;

2.3.6. проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів з актуальних питань протидії дезінформації;

2.3.7. проведення роботи з систематизації й аналізу інформаційних повідомлень в медіа просторі України і світу, рекомендацій міжнародних інституцій щодо інформаційної безпеки, медіа грамотності, академічної етики і доброчесності, інформаційної політики органів державної влади і місцевого самоврядування;

2.3.8. просування в Університеті культури інформаційної грамотності, доброчесності, критичного мислення, участь в розбудові системи соціальної відповідальності Університету;

2.3.9. співробітництво з іншими лабораторіями закладів вищої освіти України та за межами держави.

2.4. Лабораторія в рамках своєї роботи може створювати та реалізовувати проєкти щодо надання консультаційної допомоги й проведення освітньої діяльності за актуальними для держави та суспільства напрямками:

- щодо розвитку й просування в Університеті культури доброчесності, розробки політик виявлення інформаційних ризиків, зокрема деструктивної, антидержавної, агресивної, сепаратистської риторики або колабораціонізму;

- щодо популяризації та розвитку медіаграмотності серед здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних та інших працівників Університету;

- щодо розбудови серед громадян культури комунікації, зокрема формування європейських демократичних цінностей толерантності, плюралізму, терпимості до інакомислення;

- щодо розробки/удосконалення інформаційної політики, зокрема застосування сучасних технологій, спеціалізованого програмного забезпечення та штучного інтелекту для обробки інформації;

- в інших напрямках, які є актуальними для держави та суспільства.

2.5. При реалізації проєктів, визначених в пункті 2.4 цього Положення, Лабораторія може співпрацювати із відповідними структурними підрозділами Університету, уповноваженим з антикорупційної діяльності Університету, органами студентського самоврядування тощо.

3. ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ЛАБОРАТОРІЇ

3.1. Лабораторія діє за принципами:

- поваги до права, справедливості, людської гідності;
- спрямованості на захист прав і свобод людини;
- гуманізму;
- законності та верховенства права;
- об'єктивності;
- конфіденційності;
- компетентності та добросовісності.

4. СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЛАБОРАТОРІЇ

4.1. Загальне керівництво Лабораторією здійснює ректор Університету.

4.2. Структуру та штатну чисельність працівників Лабораторії визначає ректор Університету.

До складу працівників Лабораторії, які беруть участь у роботі Лабораторії на постійній основі, належать: завідувач Лабораторії, фахівці з організації навчального процесу.

4.3. Керівником Лабораторії є завідувач, який призначається на посаду наказом ректора Університету за поданням директора

Юридичного інституту відповідно до чинного законодавства України про працю та Статуту Університету.

4.4. У разі відсутності завідувача Лабораторії його обов'язки можуть бути тимчасово покладені на іншу особу, що належить до складу працівників Лабораторії.

4.5. Обов'язки завідувача Лабораторії:

- організація поточної діяльності Лабораторії;
- розподіл обов'язків та контроль за діяльністю працівників Лабораторії;
- вирішення питань про проведення дослідження та його направлення для подальшого опрацювання студентом-практикантом під супроводом викладачів-кураторів;
- загальне керівництво навчальною, виробничою, переддипломною, дослідницькою та іншими видами практики студентів-практикантів на базі Лабораторії;
- спільно із керівництвом відповідних кафедр Юридичного інституту розроблення методичного забезпечення з організації та проходження практики студентів бакалаврського та магістерського рівнів підготовки;
- представництво Лабораторії у відносинах з представниками органів державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями за погодженням із директором Юридичного інституту, ректором Університету або особою уповноваженою на виконання його функцій;
- організація та забезпечення роботи, спрямованої на залучення додаткових джерел фінансування діяльності Лабораторії;
- створення умов для фахової діяльності Лабораторії, зокрема забезпечення можливості використання спеціалізованого програмного забезпечення, електронних баз даних, нормативно-методичної літератури, необхідних технічних засобів тощо;
- підготовка до видання навчально-методичних матеріалів з питань діяльності Лабораторії;
- приймання студентів-практикантів для проходження практики на підставі рішення директора Юридичного інституту, здійснення їхнього обліку, створення умов для роботи;
- проведення роботи, спрямованої на формування сприятливого іміджу Лабораторії, організація реклами та висвітлення діяльності Лабораторії у засобах масової інформації;
- підготовка щорічної звітності про результати роботи Лабораторії;

- формування плану роботи Лабораторії на календарний рік;
- здійснення інших повноважень, передбачених цим Положенням.

4.6. Завідувач Лабораторії має право надавати викладачам-кураторам та студентам-практикантам особисті доручення, пов'язані із діяльністю Лабораторії, а також видавати організаційно-розпорядчі документи з питань організації роботи Лабораторії (за погодженням із директором Юридичного інституту), вимагати їх дотримання й своєчасного виконання.

4.7. Фахівці з організації навчального процесу Лабораторії є штатними працівниками Юридичного інституту Університету, призначаються на посаду і звільняються з посади наказом ректора Університету за поданням завідувача Лабораторії, погодженим директором Юридичного інституту, відповідно до законодавства України про працю та Статуту Університету.

4.8. **Обов'язки фахівців з організації навчального процесу Лабораторії:**

- координація діяльності Лабораторії;
- ведення та контроль діловодства у Лабораторії;
- надання допомоги у формуванні необхідної документації щодо діяльності Лабораторії;
- налагодження якісного обміну інформацією між працівниками Лабораторії;
- здійснення інших повноважень, спрямованих на реалізацію цього Положення.

4.9. Викладачі-куратори надають необхідну методичну і теоретичну підтримку студентам-практикантам.

4.10. Викладачем-куратором Лабораторії може бути особа, яка має вищу освіту у сфері політичних наук та володіє інтерактивними методиками практичного навчання студентів й необхідними особистими якостями.

4.11. **Обов'язки викладачів-кураторів Лабораторії:**

- забезпечують кураторський супровід кожного проєкту, дослідження, аналітичної роботи;
- забезпечують теоретичну підготовку, яка є складовою програми політичної аналітики студента;
- здійснюють контроль за діяльністю студентів з надання інформаційно-аналітичних послуг відповідно вимогам чинного законодавства України і професійної етики;

- виконують організаційні та адміністративні функції для забезпечення роботи Лабораторії.

Викладач-куратор Лабораторії може бути включений до складу комісії, перед якою студенти-практиканти захищають звіт про проходження практики.

4.12. Студентами-практикантами Лабораторії є студенти старших курсів очної (денної) форми навчання, що навчаються у Юридичному інституті Університету та беруть участь в інформаційно-аналітичній роботі на базі Лабораторії під керівництвом викладачів-кураторів.

4.13. Кількість студентів-практикантів, порядок і строк їх участі у роботі Лабораторії визначається рішенням директора Юридичного інституту за поданням завідувача Лабораторії.

Тривалість проходження студентами-практикантами практики на базі Лабораторії повинна узгоджуватись із вимогами відповідних освітніх програм спеціальностей (спеціалізацій) і відображатись у навчальних планах й графіках навчального процесу Юридичного інституту.

4.14. Організація проходження студентами-практикантами практики на базі Лабораторії повинна відбуватись із урахуванням відповідних програм практики Юридичного інституту.

4.15. Студентами-практикантами Лабораторії можуть бути студенти, які подали заяву на ім'я завідувача Лабораторії та пройшли конкурсний відбір в порядку, передбаченому цим Положенням.

4.16. Основною умовою конкурсного відбору є успішне вирішення студентом кейсу (фахового завдання), що надане Лабораторією. Оцінювання результатів фахового завдання, вирішеного студентом, проводиться завідувачем Лабораторії спільно з викладачами-кураторами.

Оцінене фахове завдання передається викладачами-кураторами фахівцю з організації навчальної роботи Лабораторії для зберігання протягом одного року.

Інформація щодо результатів конкурсного відбору вноситься фахівцем з організації навчальної роботи Лабораторії до відповідного журналу, а за наявності належного технічного забезпечення – шляхом електронної фіксації таких результатів.

4.17. Студенти-практиканти Лабораторії мають такі права:

- одержувати знання та практичні навички для застосування на практиці і використання у майбутній професії;

- проходити на базі Лабораторії навчальну, виробничу, переддипломну (магістерську) дослідницьку та інші види практики в

очному, дистанційному та очно-дистанційному режимі в межах навчального плану;

- брати участь у вирішенні організаційних питань діяльності Лабораторії;

- мати доступ до інформаційно-аналітичних матеріалів Лабораторії, брати участь в їхньому обговоренні;

- бути присутніми при розгляді проєктів, якими займаються інші студенти-практиканти;

- подавати пропозиції завідувачу Лабораторії щодо удосконалення її роботи, організації нових проєктів;

- працювати консультантами і надавати інформаційно-аналітичну допомогу фізичним та юридичним особам, зокрема використовуючи електронну базу, навчально-методичну літературу, необхідні технічні засоби;

- брати участь у проєктах, програмах та заходах, що організовуються та здійснюються Лабораторією;

- обирати графік чергування за узгодженням із фахівцем з організації навчального процесу Лабораторії;

- у окремих випадках відмовлятися від виконання конкретних завдань з особистих мотивів, аргументувавши це перед завідувачем Лабораторії;

- використовувати узагальнену інформацію про проблеми, яку розробляла Лабораторія та іншу знеособлену інформацію для підготовки звіту про проходження практики, написання дослідницького проєкту тощо;

- звертатись до завідувача Лабораторії з проханням надати характеристику чи рекомендацію за місцем вимоги у разі успішного й сумлінного виконання студентом-практикантом протягом визначеного строку інформаційно-аналітичних робіт на базі Лабораторії;

- звертатись до завідувача Лабораторії з проханням видати відповідний сертифікат у разі успішного й сумлінного виконання студентом-практикантом робіт протягом тривалого часу на базі Лабораторії.

4.18. Обов'язки **студентів-практикантів** Лабораторії:

- постійно поглиблювати свої фахові знання та вдосконалювати професійну майстерність;

- точно, вчасно і якісно виконувати рішення Лабораторії, що стосуються її діяльності;

- брати участь в заходах Лабораторії;

- вчасно приходити на призначені за обраним графіком заходи;
- завчасно повідомляти керівництво Лабораторії про зміну графіку чергування або строку виконання доручень, проєктів, досліджень на базі Лабораторії, а також про аргументовану відмову від участі з особистих мотивів;
- дбайливо користуватися технічними засобами Лабораторії, відповідати за цільове використання і зберігання техніки, майна та документації;
- сумлінно і старанно вести встановлену документацію, заповнювати усі необхідні форми документів;
- подавати статистичну та аналітичну інформацію керівництву Лабораторії у визначений термін та за встановленою формою;
- не розповсюджувати персональні дані та будь-яку конфіденційну інформацію, що стала їм відома в процесі проходження практики на базі про дані, що розглядались за участі Лабораторії;
- дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку, та трудової дисципліни, правил техніки безпеки й санітарних норм.

4.19. Студентами-практикантами, які протягом тривалого часу успішно та сумлінно проводять дослідження на базі Лабораторії, завідувач Лабораторії вручає відповідний сертифікат.

4.20. Студентам-практикантам, які успішно та сумлінно виконують інформаційно-аналітичні завдання на базі Лабораторії, завідувачем може бути надана характеристика або рекомендація за місцем вимоги.

4.21. За невиконання обов'язків, передбачених п. 4.18. цього Положення, студенти-практиканти Лабораторії можуть бути попереджені про недопустимість вчинення таких дій у майбутньому або відраховані зі складу студентів-практикантів у випадку отримання повторного попередження.

Про прийняте рішення щодо відрахування з Лабораторії студента-практиканта завідувач Лабораторії невідкладно повідомляє директора Юридичного інституту та студента-практиканта.

4.22. На базі Лабораторії на договірних засадах можуть бути організовані курси підвищення кваліфікації, набуття практичного досвіду особами, які вже мають вищу освіту.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА ФІНАНСУВАННЯ ЛАБОРАТОРІЇ

5.1. Університет надає для Лабораторії приміщення, умови якого дозволяють розташувати засоби та матеріальні ресурси, необхідні для організації навчального процесу, приймання відвідувачів та організації дослідницького процесу.

5.2. Все майно Лабораторії закріплюється за Юридичним інститутом Університету.

5.3. Матеріально-відповідальною особою Лабораторії є фахівець з організації навчального процесу, якому за характером виконуваних ним трудових обов'язків довірені підзвітні цінності та на якого, на підставі наказу ректора Університету, укладеного з ним договору про повну індивідуальну матеріальну відповідальність та посадової інструкції, покладена повна матеріальна відповідальність за збереження переданих йому під звіт товарно-матеріальних цінностей.

5.4. У разі звільнення матеріально відповідальної особи завідувач Лабораторії повинен забезпечити проведення інвентаризації матеріальних цінностей та приймання-передачу матеріальних цінностей від матеріально відповідальної особи, що звільняється, до іншої матеріально відповідальної особи (визначається завідувачем Лабораторії) або до призначеної інвентаризаційної комісії.

Така інвентаризація має бути проведена за три робочі дні до дати звільнення особи, або, за рішенням ректора Університету, у останній робочий день матеріально відповідальної особи, що звільняється.

5.5. Завідувач Лабораторії та директор Юридичного інституту забезпечують загальний контроль за збереженням майна Університету.

5.6. Фінансування Лабораторії здійснюється як за рахунок коштів Університету, так і за підтримки міжнародних й українських громадських організацій та об'єднань громадян, благодійних внесків фізичних осіб, пожертв, грантів та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ РОБОТИ В ЛАБОРАТОРІЇ

6.1. За невиконання або неналежне виконання обов'язків, встановлених цим Положенням, працівники Лабораторії несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України.

6.2. Особи, що порушили правила, встановлені цим Положенням, підлягають виключенню із числа студентів-практикантів Лабораторії за рішенням завідувача Лабораторії спільно з викладачами-кураторами.

7. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

7.1. Працівники Лабораторії зобов'язані дотримуватись основних принципів запобігання корупції, забезпечувати регулярну оцінку корупційних ризиків у своїй діяльності, здійснювати відповідні заходи щодо випередження та врегулювання конфлікту інтересів й запобігання корупційних дій, що можуть виникнути при виконанні ними своїх обов'язків.

7.2. Працівники Лабораторії зобов'язані виконувати вимоги Закону України «Про запобігання корупції».

7.3. Працівникам Лабораторії суворо забороняється прямо чи опосередковано використовувати надані їм службові повноваження чи пов'язані з ними можливості з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або давати обіцянки/пропозиції чи неправомірну вигоду особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», або на її вимогу іншим фізичним та юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй повноважень чи пов'язаних з ними можливостей.

7.4. За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівники Лабораторії можуть бути притягнуті до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у порядку, встановленому чинним законодавством України.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Реорганізація та ліквідація Лабораторії здійснюється в установленому чинним законодавством порядку, на підставі рішення Вченої ради Університету, яке вводиться в дію наказом ректора Університету.

8.2. Положення про Лабораторію розглядається та затверджується Вченою радою Університету та вводиться у дію наказом ректора Університету.

8.3. Зміни та доповнення до Положення розглядаються і затверджуються Вченою радою Університету та вводяться у дію наказом ректора Університету.

ПОГОДЖЕНО:

Директор навчально-наукового
інституту «Юридичний інститут
КНЕУ ім. В. Гетьмана»

Людмила КОЖУРА

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Анатолій КОЛОТ

Головний бухгалтер

Людмила ГОРЕЛІКОВА

Начальник відділу кадрів

Ніна ЧЕРЕПЕНЧУК

Начальник юридичного відділу

Ганна ВІНОГРАДОВА

Професор кафедри публічного
та міжнародного права,
уповноважений з
антикорупційної діяльності

Богдана БОГДАН